

Modrý delfin 2013**Vítězné práce**

Kategorie PRÓZA

1.místo

Petr Vlk Lněnička**Symbioza**

Tenhle job dělám už neuvěřitelně dlouho... A jen tak něco mne tu nepřekvapí. I když job by to byl, kdybych zaň pobíral mzdu... a to nepobírám. K čemu tak? – tady?... A co vlastně dělám? Dělám barmana v Předpeklí. Ne, není to název pochybného podniku, kde ti drsnej, potetovanej výčepák s piercingem na místech, kde si to nedokážeš ani představit, namíchá drink s názvem „Zubatá Merry“ a on tak dokonce i chutná. Žádněj název – Tady jste opravdu v Předpeklí. Sem zabloudí duše, které se o to zasloužili. Posedí, popijí, poklábosí... než na ně dojde řada... Protože čas ani prostor tu nehrají roli, hostil jsem zde už různá individua: Karla Velikého, který nedokázal pochopit proč on, který tak vehementně šířil slávu boží ohněm a mečem, nakonec skončil tady... Měl jsem tu i nejvyšší management z japonské elektrárny Fudžijama. Ti též nechápali, za co? Ale na slova“ lepší zabezpečení životně nebezpečného provozu“ slyšet nechtěli. Skončili tady, aniž by věřili v Boha Hospodina. Zkrátka, náboženstvích jsou spousty, ale peklo jen jedno.

Tedy jedno... Pro lidi jedno... jsem se ještě nedávno domníval. Netušil jsem, že i tato stvoření tu mohu potkat...

Ať vás déle nenapínám: Koukám takhle po lokále, není li třeba někde dolít, když tu vidím – mezi stoly pelášit – křečka. Myslel jsem, že se mi to zdá, jenže on vám hned vedle něj... had.

Hned jsem volal Nahoru a povídám: „Hele není to omyl? Co tu ta dvě nízká stvoření dělají? Copak nemají vlastní Peklo?... i Předpeklí? To máme tu práci opravdu dělat všechnu my?“

A oni že v New Yorku provedli obrovskou čistku proti škůdcům v kanálech. V jejich Předpeklí je nestačili odbavit. Musíte to vzít vy... Prý až budou moci, tak nám to vrátí.“

Jediná výhoda téhle práce je, že vás na ni okamžitě vybaví potřebnými schopnostmi... Ani jsem nepostřehl od kterého okamžiku, ale najednou jsem ovládal řeč zvířat...

Had (byla to užovka červená) křečka předběhl a syčivě se pousmál:

„A teď myslíš, že děláš co?“

Teprve nyní si drobný hlodavec všiml predátorovy přítomnosti. Nebýt to s křečky tak, jak to je, přísahal bych, že se v tu chvíli zpotil.

„Krucí! Zase ty?“ zapištěl tím tenkým křeččím hláskem. „Já myslel, že aspoň tady od tebe budu mít pokoj.“

A v tomhle bodě mne to zaujalo:

„Moment! Vy dva jste se už potkali?“

Had se otočil ke mně:

„Potkali? Pche! My spolu žili už pěkných pár měsíců v jedné domácnosti.“

„Jo. Mláďata těch dvou homo sapiens si připadala jako velcí zoologové, když si vydupala možnost chovat doma zvířátka.“ doplnil křeček.

„Hada chtěl kluk.“ upřesnila užovka – vlastně užovák – on to byl sameček.

„Jenže znáte děti.“ ujal se slova opět křeček: „Tu vám zapomenou dosypat zrní, tu nalít čerstvou vodu. Jednou jsem měl po tom blivajzu ukrutnou hnačku, div mě to neroztrhalo. Ale přežil jsem to... No a jednou, po dlouhých měsících strádání, konečně zapomněli zavřít klec. To muselo jednou přijít... A co bylo ještě úžasnější: Odjeli na víkend. Zkrátka, jen se dveře té jejich nory na hypotéku zaklaply, hurá z klece ven. Svobodo! Sladká svobodo!“

„A bejvalo by mu to i vyšlo, raplovi jednomu, kdyby cestou za tou svou vysněnou svobodou neshodil květináč.“ doplnil had: „Tím trefil skleněný strop mé ubikace. Ještě klika, že my hadi máme šupinatou kůži. Jinak bych byl pořezanej jak hovado... No prostě aniž by chtěl, otevřel cestu ke svobodě i mně. A i mně ti dva grázlíci už dlouho nekrmili.“

Já na svobodu zas tolik nespěchal. Mně šlo především o ten kus žvance. Zkrátka briskně jsem vyšplhal na křeččí poličku a už jsem šmejdil rozeklaným jazykem po stopách hlodozubého dezertéra.“

„Já když vycejtil hada...“ převzal štafetu příběhu zase drobný hlodavec: „... A to já vycejtím, nechal jsem svobodu svobodou a prchal zpátky do bezpečí klece. Tam, abych dodal zběsilému úprku před smrtí na váze jsem pokračoval ve sprintu uvnitř běhacího kolečka...“

„Jenže tomu malomozkovi nedošlo, že měl za sebou klec zavřít.“ Uchichtl se užovák.

„A čím asi, když nemám ručičky!“ osopil se křeček.

„Zkrátka vlezl jsem v klidu do klece za ním a z bezprostřední blízkosti sledoval neutuchajícího sportovního ducha mé kořisti. On oči vytřeštěné navrch hlavy, jak nalepené korálky a pelášil a pelášil...“ vyprávěl pobaveně had.

„A co bys asi tak dělal ty, ty chytráku!“ vyjel už na užováka nazlobený hlodavec: „V tu chvíli pud sebezáchovy jasně velí vzít nohy na ramena!“

„Mně to pud sebezáchovy nevelí. Nemám nohy a nemám ramena.“ neodpustil si poznámku had... a rovnou pokračoval ve vyprávění: „Ještě chvíli jsem ho nechal vyvíjet to obdivuhodné běžecké úsilí... Já vám řeknu: Být tam připojeno dynamo, tak svítí celej kvartýr...“

„Nora.“ Prosazoval svou ten malý hadí potravina.

„Kvartýr!“ okřikl ho užovák: „Homo sapiens žijí v kvartýrech.“

„Možná, ale smrad tam byl jak v noře.“ neodpustil si poznámku hlodavec.

„Po chvíli jsem toho hlodavčího Zátopka oslovil: Co myslíš, že děláš, pokrme?“

No krve by se v něm v tu chvíli nedořezal. Div že mu korálkovité oči nevypadli, když si mne všiml těsně vedle sebe.“ bavil se had: „A on mi celý zadýchaný opáčil: Prchám! Prchám před tebou ty slizkej hade!... A pelášil dál v nekonečném kruhu. Já do toho kruhu jen ledabyly nastrčil ocásek, kolotoč se zasekl, křeček ještě setrvačností proběhl několik koleček i po stropě šprycované sportovní dráhy, než vypadl ven. Tam, aniž se stihl vzpamatovat jsem po něm drapl a už ho rdousím. Ještě mi v posledních okamžicích života spílal: Za tohle skončíš v Pekle ty bezpáteří zmije!“

Já mu vysvětlil, že zmije patří mezi plazy jedovaté, kdežto já jsem škrtič, ale páteř mají všichni hadi, ba ani slizcí nejsme. Stačí si sáhnout... Víc už jsem mu říci nestihl, protože právě vypustil duši.“ Skončil své vyprávění had...

Ne toliko křeček. Hned se tím pisklavým hláskem ozval:

„A tohle mi někdo vysvětlete: Co dělám já tady?“

Had se svou studenou tváří bez výrazu samolibě pousmál:

„To je mi otázka. Ty si vážně myslíš, že jsi bez viny? Jen si vzpomeň, kolikrát jsi to nebohé děvčátko pokousal. V noci obě mlád'átka budil buď neodbytným štracháním po kleci, nebo pravidelnými tréninky v rozskřípaném kolotoči... A vrcholem bylo při tvém předposledním útěku přehodání kabelů od počítače... To už tě začala nenávidět i ta bezelstná dívčí duše.“

„Fajn. Tak co tu děláš ty?“ pídil se hlodavec. Užovák se opět samolibě ujal slova:

„Je to prosté. Mlád'ata si po čase kupodivu vzpomněla, že křeččí klec zůstala otevřená a do kvartýru se vrátila. Přistihla mne takříkajíc in flagranti...“

„Tomu nerozumím!“ ohradil se hlodaveček.

„Co je na tom k nerozumění?“ zlobil se plaz: „Já s tebou v bříšku jsem se už ven dvířky od klece neprotáhl. Ta malá mrcha tě přes všechna příkoří, cos jí napáchal – ten počítač byl její – tě asi měla přeci jen ještě ráda. Zkrátka, jak mi hlavička s kusem trupu trčeli z klece, přetáhla mne slovníkem cizích slov – a já ti povím, že tam těch slov bylo – No nepřežil jsem to.“

„A tak se potkáváte tady.“ ušklíbl jsem se tentokrát já. Jejich osud mi přišel vskutku tragikomický, ale víc komický, než tragi. Jenže to byl přesně ten okamžik mé nepozornosti,

na který had čekal. Křečka v mžiku drapnul a než jsem mu v tom stihl zabránit, polknul ho. Tentokrát jsem tu nejapnou otázku položil já jemu: „Co myslíš, že děláš?“

Neodpověděl... jen zaraženě civěl na svůj břich, kde se polklý hlodavec nepřestával vrtět. Říkat nemusel nic. To nevyslovené - Jak to? - jsem mu četl v očích.

„Nekoukej tak na mne ty přechytralej plaze. Tady jste už oba po smrti. Kdybys ho dvacetkrát uškrtil a třicetkrát spolkl, nezemře... A ty si taky přiznej, že hlad nemáš. Tady ti totiž nemůže časem vytrávit. Tady totiž není ČAS...“ Na to had křečka s odporem vyplivl, stočil se do klubička a křeček na něm spokojeně usnul.

2.místo

Lucie Koutná

Vejce ve Splitu

Představte si velkou kamenitou pláž, poměrně klidné moře, svítí slunce, léto... A na jednom kameni se opaluje vejce, pěkně kulatoučké a celé bílé. Je tady první den, a tak to nesmí s opalováním moc přehánět. Namazalo se krémem se silným UV faktorem. Hnědá vejce to mají jednodušší, už mají nějaký ten základ.

Ještě včera si rovnalo věci do malého kufříku. Kraťásky, plavky, trička, všecko malinké, tak akorát pro vejce. Cesta letadlem ho nezaskočila, už víckrát takhle letělo.

Připlatilo si, aby mělo lepší ubytování s krásným výhledem na moře, spíš lépe řečeno s výhledem na krásné moře. Vybalilo si věci a večer šlo na večeři do restaurace. Hodně lidí a žádná vejce. Vidělo akorát vejce uvařené natvrdo a nakrájená na kolečka. Lidé si je nandávali na talíř. Nechutné, příšerný kanibalismus. Pomyslelo si vejce a dalo si na talíř trochu salátu bez majonézy.

Druhý den na pláži. Vejce příliš plavat neumí a tak si nafouklo malý kruh a v něm vyplulo. Slunce mu krásně vyhřívalo obličej. Lebedilo si. Lehce foukal větřík. Za chvíli vylezlo z vody. Procházeli kolem lidí a tak se rychle běželo schovat za obrovský kámen. Bálo se totiž, že by ho ti lidé unesli a v apartmánu usmažili. Když je hlad, přijde vhod i vejce. Potom se radovalo, že ho nikdo nenašel a vybalilo z plážové taštičky svačinu – chléb se salámem.

Krásně si tu dovolenou užívám, pomyslelo si.

Takhle trávil každý den – snídaně, dopoledne u moře, v poledne schovat do stínu, odpoledne u moře, večer na večeři... Tu a tam se seznámilo s dalšími vejci, ale nechtělo navazovat žádné hluboké známosti. To vejce nedělají, ba ani doma, protože nikdy neví, kdy skončí na pánvi. Nám by se takový život asi moc nezamlouval – žádná rodina, žádní přátelé, žádné budování něčeho, lpění na svých zájmech atd. Proč tedy to vejce vůbec jelo na dovolenou? Asi jen proto, že chtělo vidět moře.

Jednou se vejce vyhřívalo na kameni – nikde nikdo, ani živáčka. Prázdná pláž, mírné vlny, klid. Bylo to brzy po ránu. Najednou šel kolem fotograf, rozhlížel se po pláži a jeho oči zbystrily cosi bílého malého kulatého. Leželo to na obrovském balvanu. Přiblížil se a: cvak cvak... Vejce se jen trošku leklo, ale jinak už nestihlo nijak reagovat – ukrýt se. Tak tam nehybně leželo.

Tohle vejce mě zaujalo na výstavě fotografií v domě U Zvonu na Staroměstském náměstí, kde byla výstava fotek. Mezi všemi těmi černobílými i barevnými fotkami byla černobílá fotka: „Vejce ve Splitu.“

A co s ním bylo dál? Strávil příjemný týden u moře. Nádherné počasí, příjemná voda, dobré jídlo, čerstvý vzduch. Ba obdivovalo i domy, přestože se mu zdály na jeho vkus až příliš obrovské. S lítostí si předposlední den začalo balit věci na cestu domů. Raději by tam ještě nějaký ten den zůstalo. Našlo si tam i nějaké kamarády se kterými se vydávalo do přírody. Jenže co se nestalo. Šlo na večeři. Při všem tom balení a myšlenkách na odjezd, aby náhodou něco nezapomnělo, přestalo být opatrné a

v jedné chvíli ho uchopila lidská ruka a šup s ním do hrnce. Bylo to tak rychlé, že už nestihlo udělat vůbec nic. Chtělo se vyškrábat z toho hrnce, ale po těch mokrých, lesklých stěnách mu to vůbec nešlo. Voda se začala vařit. Neděsilo se, od známých vědělo, že je to jen další etapa v životě vejce, možná lepší, protože smažení na pánvi je horší. Děsilo se jen toho, co s ním bude dál. Nadskakovalo ve vodě. Potom ho jeden kuchař vyndal z hrnce, sundal z něj kůži a šel si pro nůž. A to byla jediná šance na útěk. Nikým neviděno, skutálelo se ze stolu a pelášilo do svého apartmánu.

Další den letělo domů. Docela si oddychlo, že tu dovolenou přežilo. Na letišti ho vítali známí a když jim to pak všechno natvrdo odvyprávělo, byli taky moc rádi, že přežilo.

Kategorie POEZIE

1.místo

Anna Kaczmarska

Proč chodby

k tobě

jsou tak

úzké

proč cesty

se stávajíjí

tunely

prorazme

okna

do stropů

do podlah

do sebe navzájem

* * * * *

proč jemu,

proč jí,

proč tomu,
proč si,
proč. . . vůbec,
proč ne? -
věřit?

* * * * *

Ne přežijí nás
naše děti
Raději se k smrti upláčí
než by chtěly vidět
zarmoucené obličej předků.

Obličej znechucené
a nemocné
z lásky,
kterou je
nenakazíme.

Odolní budou
proti záchvatům
srdcí.
Modlím se denně
k hluchému bohu
o falešné proroctví.

* * * * *

ještě ne poslední

už ne první

vteřina

pro vlaštovku

kdo koho

pozve

ke stolu

k posteli

smrtné

* * * * *

kapky časů

vysoké vody

nároků,

které ne

a ne ustoupit

někdy lze v tom

i plavat

někdy na to

úplně

zapomenout.

* * * * *

Světlo

přichází

zevnitř

stačí

jen bdít

pokud to ještě umíš

* * * * *

v zrcadle

nový tvor

po sesnutí

obličej

dne

člověk ještě?

Snad.

* * * * *

děkuji ti bože

za každý kus

divokého

chleba

za kočku,

která se vrací
z půlky cesty

za pozdrav,
který alespoň
jednou
nezní jako
ozvěna

* * * * *

Které kameny tě potáhnou
vzhůru,
milníky
příležitostné
náhody

opět se naučit
dýchat
svou myslí
své tělo

* * * * *

* * * * *

kdo by chtěl

zadržet

lásku

zkolabuje

u prvního

společného

dechu

* * * * *

ještě někdo

ukolébá

do života

který nekončí

s mnoha svíčky

magnoliím ponechá

čas

rozjařit se.

* * * * *

uzamčené

zapůjčené

nedočkavé

odložené

vlastní

nabízené

srdce

znaky že

jsme

* * * * *

pro to, by vznítit

co roznícené bylo

ale nezbylo

Cena ARTAMA

Simona Čubová

Janina

Rozléhala se planina,
na ní stála Janina.
V lících rudá, retы sivé,
oči zvláštne podmanivé.
V ruce třímá Janina
zkrvavený nůž,
zrudla zlatá planina,
když k zemi padl muž.
Stejně rudá planina
jako její tvář,
zavraždila Janina,
zbledla slunce zář.
Z nože kape teplá krev
na rozžhavenou pláň,
ve chvíli ztichl krutý řev,
teď musí splatit daň.
Zavraždila Janina,

křik ztichl, smutek sám,
 svědkem byla planina,
 jež otevřela smrti chrám.
 Proč nepomohla planina,
 když se sápal na ni strach?
 Bránila se Janina,
 vraha tady zabil vrah.
 Netušila Janina,
 když vyklouzl jí z ruky nůž,
 že pláče širá planina
 neb byl to ženy mladý muž.
 Zbláznila se Janina,
 zlost láme její křehký vaz,
 ztichla rudá krajina,
 ztichl Janin něžný hlas.

Hrob

Kráčím vstříc smrti zapomenuta, ba téměř nepoznána.
 Míjím slepé pohledy pustých tváří
 a snažím se předstírat, že k nim patřím.
 Jen těžko se smíruji se samotou,
 noha nohu neustále míjí,
 tělo je nehybnou hmotou.
 Necht' vyjde slunce zář
 a paprsky dopadnou na znavené tělo,
 necht' kapky deště zkrápějí mou kůži,
 vlasy zplihle dopadnou na čelo.
 Již nespím, nejím, nemám téměř žádnou naději.
 Snad pustá rakev a hlína kyprá mé tělo zahřejí.
 Potom, až když nenávratně padnu v mělký hrob
 a půda kolem zasype mě na dlouhou dobu dob,
 snad potom klidně vytratím se z podvědomí všech
 a snáze budu moci přejít na lepší druhý břeh.
 Jsem pustá vně a pustá uvnitř, ke smrti zbývá krok,
 stejná budu, jsem stejná nyní i za další dlouhý rok.
 Zítra stejně, tak jak dneska, duše utíká,
 zbude ze mě prázdná freska, hrob bez publika.
 Zůstane jen opuštěný kámen v kraji hřbitova,
 stojí sám a zapomenutý za stromy, coby opona.
 Ledabyle vyryty jsou znaky na desce,
 rodiče tam dali napsat: „Té naší Terezce“
 Neví se, zda existoval kámen za stromy,
 dnes už nám to stejně nikdo nejspíš nepoví.

Zpověď

Odpusťte mi moje hříchy,
byla jsem pitomá a zůstávám jí stále.

Toužila jsem zůstat volná,
ale jak ven z události nenadálé.

Modlím se za odpuštění
činu, jenž jsem spáchala.
Byla jsem tak hrozně mladá
a jeho jsem sotva poznala.
Vyslyšte mne slavný soude,
svou vinu zpátky nevrátím.
A když pravdu vypovím vám
víc už stejně neztratím.

Oroduji za svou duši
byť vím, že je ztracena.
Nemělo to takhle skončit,
drogou jsem byla zmámena.
Klečím tady s hlavou dolů,
zpytuji své svědomí.
Nejdřív přišla ostrá bolest,
pak ztratila jsem vědomí.
Vzpínám ruce k Pánu Bohu
odcházejí pochyby.

Než žít s tímto podvědomím,
to raději jed účinný.
Žádám slavný tribunále,
pochopte mé pochody.
Těhotenství s drogou v těle
a s ním jen samé neshody.
Prosím vaše velebnosti,
zbyl ze mě jen v plotě kůl.

Jeho vzali do vězení
a mě zůstalo peněz půl.
Nechci, aby moje tupost
byla trestu zproštěna.
nechala jsem to tam umřít,
ta bytost byla nechtěná.
Naposledy klekám před vás,
kaji se za selhání.
Nechala jsem dítě umřít,
pozdě činím pokání.

V krytu alejí

Dlouho střádám veškerou odvahu světa,
 střádám, ale uchopit stále nemohu.
 Stačila tenkrát jedna jediná věta
 aby seběhlo se vše náhle, ve shonu.
 Kráčíc v podvečer vrbovou alejí
 bez strachu, beze lsti, domovu vstříc,
 v mžiku přišla jsem o svoji naději,
 zůstalo prázdno, smutek, nic víc.
 V mžiku odezněl zvoneček štěstěny,
 ta chvíle dlouhá snad tisíce let.
 Prokletý soumrak zůstal v mém životě nechtěný,
 skrze něj přestal se navždy točiti svět.
 Proč jsem se nedala zběsile do běhu,
 když kroky šly opodál, snad důvěrou v lidi,
 co se tam událo vylíčit nemohu
 ač nemusím, přesto se ukrutně stydím.
 Můžu jen povědět,
 že v chladu mne ovál dech,
 to teplo na zádech
 se vrací ve všech mých snech.
 Každíčká sekunda se vrací nazpátek,
 všechno, jak konec stejně tak začátek.
 Vyvřela z těla má nevinná duše,
 byla mi vyrvána s bolestí, suše.
 Zůstaly na těle
 jen jizvy zhojené.
 Co z života zůstalo?
 Věřte, že pramálo.

Vítězové 2013

Poezie

1.místo – Anna Kaczmarska

2. a 3.místo nebylo uděleno

Zvláštní cena Galerie ARTAMO – Simona Čubová.

Próza

1.místo – Petr Vlk Lněnička

2.místo – Lucie Koutná

3.místo – nebylo uděleno

